

ตอนที่ 6 ภาษากับความคิด

1. การใช้ภาษาแสดงเหตุผล

เหตุผล หมายถึง ความคิดอันเป็นหลักทั่วไป กฎเกณฑ์รวมทั้งข้อเท็จจริงที่สนับสนุนข้อสรุป ข้อวินิจฉัย ข้อตัดสินใจ หรือข้อยุติเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

โครงสร้างของการแสดงเหตุผล

การแสดงเหตุผล ประกอบด้วย ตัวเหตุผล หรือข้อสนับสนุน และข้อสรุป

ภาษาที่ใช้ในการแสดงเหตุผล

1. การใช้คำสันธาน ซึ่งอาจจะเรียงเหตุผลไว้ก่อนข้อสรุป หรือสันธานที่เรียงข้อสรุปไว้ก่อนเหตุผล เช่น จึง, ดังนั้น.....จึง, เพราะฉะนั้น....., เพราะ.....จึง, เพราะว่า.....จึง, เพราะ....., เพราะว่า.....

2. การเรียงเรียงข้อความ โดยมีเนื้อความเป็นเหตุเป็นผลกัน โดยไม่ต้องใช้สันธานเชื่อม

กระบวนการแสดงเหตุผลและการอนุมาน

การอนุมาน คือ กระบวนการคิดในการหาข้อสรุปจากเหตุผลที่มีอยู่ 2 ประเภท คือ การอนุมานด้วยวิธีนิรนัย และวิธีอุปนัย

1. วิธีนิรนัย คือ การแสดงเหตุผลจากส่วน _____
2. วิธีอุปนัย คือ การแสดงเหตุผลจากส่วน _____

การอนุมานโดยพิจารณาสาเหตุและผลลัพธ์แบ่งได้ 3 ประเภท

1. การอนุมานจาก _____
2. การอนุมานจาก _____
3. การอนุมานจาก _____

1. ข้อใดไม่แสดงเหตุผล (มี.ค. 48)

1. หมูไปไก่อมา
2. วัวหายล้อมคอก
3. นามขอกเอาหนามบ่ง
4. มือถือสากรปากถือศีล

2. ข้อใดไม่เป็นเหตุเป็นผลกัน (ต.ค. 47)
1. ฝนตกจืดหิมุไหล	2. ปิ้งปลาประชิดแมว
3. ฝิบ้านไม้ดี ฝิป่าก็พลอย	4. มีทองเท่าหนวดกุ้ง นอนสะดุ้งจนเรือนไหว
3. ข้อใดมีการแสดงเหตุผล (ต.ค. 46)
1. เรือล่มเมื่อจอด ตาบอดเมื่อแก่	2. รู้ไว้ไว้ว่า ใส่บาตแบกหอม
3. สวยแต่รูป จูบไม่หอม	4. น้ำร้อนปลาเป็น น้ำเย็นปลาตาย
4. ข้อใดมีการแสดงเหตุผล (มี.ค. 45)
1. ผู้ป่วยโรคจิต	อย่าคิดผลักไส
2. ภูมิปัญญาชาวไทย	ร่วมใจส่งเสริม
3. ประหยัดไฟวันละนิด	ช่วยเศรษฐกิจได้เป็นล้าน
4. บุหรี่เป็นยาเสพติด	เป็นพิษเป็นภัยให้โทษ
5. คำขวัญในข้อใดมีการแสดงเหตุผล (มี.ค. 47)
1. เตือนตนให้มีวินัย	เตือนใจให้มีวัฒนธรรม
2. สาธารณสมบัติของชาติ	คือเงินทุกบาทของท่าน
3. บ้านสะอาด เมืองสะอาด	คนในชาติมีความสุข
4. สร้างสรรค์ในบ้าน	สร้างวิมานในครัวเรือน
6. ข้อใดใช้เหตุผลในการโน้มน้าวใจ (ต.ค. 45)
1. วันเวลานั้นหายาก	มีค่ามากมุ่งใช้ให้ได้ผล
2. ทำบาปเสมอเป็นนิจ	สู้ทำบุญสักนิดไม่ได้
3. ฐานะไม่สำคัญ	ขอแต่ให้มีความขยันเป็นพอ
4. แม้นใครรักรักมั่งชั่งชั่งตอบ	ให้รอบคอบคิดอ่านนะหลานนา
7. คำขวัญในข้อใดไม่มีการแสดงเหตุผล (มี.ค. 44)
1. ช่วยกันประหยัดพลังงาน	ด้วยวิธีการหารสอง
2. ล้างผักให้หมดพิษ	เพื่อชีวิตที่ปลอดภัย
3. รักษาศาสนาษณ์เกียรติยศ	ช่วยขจัดยาเสพติด
4. อย่าเดินใจลอยข้ามถนน	รถจะชนเอา

8. ข้อใดมีโครงสร้างการใช้ภาษาแสดงเหตุผลแบบเหตุไปสู่อุผล (มี.ค. 48)

1. ต้นร้ายปลายดี	2. ยิ้มด้วยปาก ถากด้วยตา
3. รักดีห้ามจ้ว รักชั่วห้ามเสา	4. เอาหูไปนา เอาตาไปไร่

9. ข้อใดเสนอข้อสรุปก่อนเหตุผล (มี.ค. 44)

1. มีคนจำนวนไม่น้อยชอบของแถมหรือของราคาพิเศษ เขาพากันซื้อสินค้าให้ได้ยอดตามกำหนดเพื่อจะได้แลกซื้อสินค้าพิเศษราคาถูก
2. วิธีช่วยคนไข้ให้ปลอดภัยที่สุดคือต้องให้ความรู้ต่อการรักษา การรักษาและให้ความรู้ด้วยจะทำให้คนไข้สามารถช่วยตัวเองได้
3. มีดาวเทียมดวงหนึ่งกำลังพุ่งตรงมายังพื้นโลก ศูนย์ภาคพื้นดินได้ออกอากาศเตือนบรรดาเรือเดินสมุทรและเครื่องบินไม่ให้เข้าใกล้บริเวณนั้น
4. ความพ่ายแพ้ในสงครามโลกครั้งที่สองมิได้ทำให้ชาวญี่ปุ่นท้อถอย กลับมีมานะที่จะฟื้นฟูประเทศ ทุกวันนี้ญี่ปุ่นกลายเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจ

ใช้ภาษาแสดงทรรศนะ

ความหมาย ทรรศนะ หมายถึง _____

โครงสร้างของการแสดงทรรศนะ

ประกอบด้วย 3 ส่วน

1. ที่มา หมายถึงต้นเหตุที่ทำให้เกิดการแสดงทรรศนะ
2. ข้อสนับสนุน หมายถึง เหตุผล อาจเป็นข้อเท็จจริง หลักการก็ได้
3. ข้อสรุป ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่สุดของทรรศนะ อาจเป็นข้อเสนอแนะ ข้อวินิจฉัย ก็ได้

ความแตกต่างระหว่างทรรศนะของบุคคล

1. คุณสมบัติตามธรรมชาติของมนุษย์ เช่น ใหว่พริบ เขาวนั ปฏิภาณ ความถนัด ฯลฯ
2. อิทธิพลของสิ่งแวดล้อมหมายถึงสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น หรือ กระทำ ทำให้มนุษย์มีความรู้ ประสบการณ์ ความเชื่อ และค่านิยมแตกต่าง

ประเภททรรศนะ

1. ทรรศนะเกี่ยวกับ _____ เป็นการสันนิษฐานว่าเรื่องที่เกิดขึ้นแล้วนั้น มีข้อเท็จจริงถูกต้องเป็นอย่างไร
2. ทรรศนะศึกษาเกี่ยวกับ _____ หรือค่านิยม เป็นทรรศนะที่ประเมินว่า สิ่งใดดี สิ่งใดด้อย สิ่งใดเป็นประโยชน์ หรือเป็นโทษ

3. ทรรศนะเกี่ยวกับ _____ เป็นการเสนอแนะให้ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยบอกขั้นตอน จุดประสงค์ ประโยชน์ที่จะได้รับ รวมทั้งการแก้ไขอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นด้วย

การใช้ภาษาแสดงทรรศนะ

1. การใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 1 เช่น ข้าพเจ้ามีความเห็นว่า....ดิฉันขอสรุปว่า.... ผมเห็นว่า... ที่ประชุมมีมติว่า..... เราขอเสนอแนะว่า.....
2. การใช้คำหรือกลุ่มคำที่ชี้ชัดว่าเป็นการแสดงทรรศนะ เช่น คำว่า น่า น่าจะ คง คงจะ ควรพึง

ปัจจัยที่ส่งเสริมการแสดงทรรศนะ

1. _____ ได้แก่ สื่อ ผู้รับสาร บรรยากาศแวดล้อม เวลา สถานที่
2. _____ ได้แก่ ความสามารถในการใช้ภาษา ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรู้ ประสบการณ์ ทักษะ สติปัญญา และความพร้อมทางร่างกาย

การประเมินค่าทรรศนะ

ทรรศนะมีลักษณะดังนี้

1. ก่อประโยชน์ ให้แก่บุคคลส่วนใหญ่
  2. มีคุณค่าในทางสร้างสรรค์
  3. มีความสมเหตุสมผล
10. ข้อใดเรียงลำดับข้อมูลแบบข้อคิดเห็น – ข้อเท็จจริง (มี.ค. 46)
1. ชาวบ้านจังหวัดพิษณุโลกนำเปลือกกล้วยมาทำก๊าซชีวภาพ นับว่าน่าสนใจเพราะได้ทั้งเงินและสภาพแวดล้อมที่ดี
  2. คนในยุคนี้ตัดสินใจฆ่าตัวตายกันง่ายมาก สาเหตุประการหนึ่งมาจากปัญหาครอบครัว
  3. ปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์ช่วยลดน้ำหนักให้เลือกบริโภคมากมาย แต่ส่วนใหญ่ไม่ให้ผลตามความคาดหวังของผู้บริโภค
  4. ผักที่ล้างแล้วจะเก็บไม่ได้นาน เพราะฉะนั้นเราควรล้างผักเฉพาะเท่าที่จะกิน
11. ข้อใดไม่ใช่เป็นการแสดงทรรศนะ (ต.ค.47)
1. ภาษาไทยมีคำหลากหลาย ถ้าเลือกใช้ถ้อยคำถูกต้องเหมาะสม ก็จะทำให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผล
  2. บทความไม่ต้องแสดงความรู้หรือความคิดที่สมบูรณ์นัก แต่ถ้าจะเสนอแนะหรือแสดงความคิดเห็นก็ได้

3. การที่จะใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือสื่อสาร ควรรู้จักลักษณะเฉพาะของภาษาไทย จึงจะนำไปใช้ได้ถูกต้อง
  4. งานเขียนทั้งหลายอาจจัดประเภทตามลักษณะเนื้อหา และวิธีการเขียนได้ 3 ประการ คือ วิชาการ บันเทิงคดี และ สารคดี
12. ข้อใดมิใช่เป็นการแสดงพรรณนา (ต.ค.47)
1. ปัญหาการใช้ภาษาไทยแก้ไขได้ถ้าสื่อมวลชนให้ความสนใจ
  2. ที่ว่าเป็นธรรมเนียมไทยแท้แต่โบราณ ใครมาถึงเรือนชานต้องต้อนรับนั้น ทุกวันนี้ลดลงมากเพราะเศรษฐกิจของคนไทย
  3. การแพทย์สมัยปัจจุบันเจริญก้าวหน้ามาก ทั้งการป้องกัน การรักษา ทำให้มนุษย์มีชีวิดยืนยาวขึ้น
  4. มีบางคนกล่าวว่าความรักคือการให้ แต่บางครั้งความรักก็เป็นการทำลายไปในขณะเดียวกัน
13. ข้อใดเป็นการแสดงพรรณนาที่ประกอบด้วยเหตุผล (มี.ค.45)
1. ดวงจันทร์เป็นดาวที่อยู่ใกล้โลกมากที่สุด เราจึงเห็นดวงจันทร์ได้ชัดกว่าดวงดาวอื่น
  2. แสงหึ่งห้อยที่เห็นตอนกลางคืนเป็นส่วนสำคัญของการผสมพันธุ์ตามธรรมชาติของมัน
  3. การปฏิรูปสื่อที่มุ่งให้เกิดเสรีภาพในการสื่อสารของภาคประชาชนยังไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย
  4. การห้ามขายสุรานอกเวลากำหนดไม่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เพราะเป็นการปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติ
14. ข้อความต่อไปนี้แสดงพรรณนาประเภทใด (ต.ค. 45)
- “ การที่แม่ปุจะสั่งสอนลูกปุให้เดินตรงๆ นั้นยากที่จะสำเร็จ เพราะแบบอย่างการเดินของแม่ปุ นั้น มันก็คดไปคดมาอยู่แล้ว”
1. พรรคนะเชิงคุณค่า
  2. พรรคนะเชิงข้อเท็จจริง
  3. พรรคนะเชิงข้อเท็จจริงและคุณค่า
  4. พรรคนะเชิงข้อเท็จจริงและนโยบาย
15. ข้อใดเป็นการแสดงพรรณนา (มี.ค.47)
1. ทรูประพุดิตนเป็นตัวอย่างในการปลูกฝังคุณธรรมหรือสร้างนิสัยดี ๆ ให้แก่ศิษย์
  2. แนะนำลูกศิษย์ด้วยจิตเมตตา ไม่ต้องกลัวว่าเขาจะเกลียดเรา เขาจะเข้าใจเองว่าเราหวังดี

19. ข้อความต่อไปนี้แสดงพรรณนาตามข้อใด (มี.ค.46)

“มหาวิทยาลัยมีภาระหน้าที่ในการเป็น “องค์กรพัฒนาสังคม” ที่ต้องมีบทบาทในการสร้างชาติและพัฒนาสังคมทั้งในทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสังคมศาสตร์ ภาระหน้าที่เช่นนี้เป็น “พันธกิจ” ขององค์กร ดังนั้นทิศทางการของมหาวิทยาลัยทั้งใน การผลิตบัณฑิตและในการดำรงอยู่ขององค์กรก็น่าจะสอดคล้องกับข้อกำหนดดังกล่าวเพื่อให้มหาวิทยาลัยมีฐานะเป็นพลังทางสังคม”

1. พรรณนาเชิงข้อเท็จจริง	2. พรรณนาเชิงนโยบาย
3. พรรณนาเชิงคุณค่าและนโยบาย	4. พรรณนาเชิงคุณค่าและข้อเท็จจริง

การโต้แย้ง

ความหมายของการโต้แย้ง

การโต้แย้ง คือ การแสดงพรรณนาที่แตกต่างกันระหว่างบุคคลสองฝ่าย โดยแต่ละฝ่ายจะพยายามหาหลักฐานข้อมูลต่างๆ มาสนับสนุนพรรณนาของตน และคัดค้านพรรณนาของอีกฝ่ายหนึ่ง

กระบวนการโต้แย้ง

1. การตั้งประเด็นในการโต้แย้ง

ประเด็นการโต้แย้ง คือ จุดสำคัญต่างๆ ที่นำมาเป็นข้อโต้แย้งกัน การตั้งประเด็นการโต้แย้งนั้นขึ้นอยู่กับประเภทการโต้แย้งดังนี้

1.1 การโต้แย้งเกี่ยวกับข้อเสนอเพื่อให้เปลี่ยนแปลงสภาพเดิม

ประเด็นโดยทั่วไปในการโต้แย้งจะมี 3 ประการ คือ สภาพเดิม หรือสภาพที่กำลังเป็นอยู่นั้น มีข้อเสียหรือไม่ ข้อเสนอเพื่อการเปลี่ยนแปลงจะสามารถแก้ไขข้อเสียหายได้หรือไม่เพียงไร และผลดีที่เกิดขึ้นจากข้อเสนอนั้นมีเพียงไร คุ้มค่าหรือไม่

1.2 การโต้แย้งเกี่ยวกับข้อเท็จจริง

ประเด็นสำคัญในการโต้แย้งมี 2 ประเภทคือ ข้อเท็จจริงที่อ้างถึงหรือที่นำมาถกเถียงกัน มีอยู่หรือเป็นเช่นนี้อ้างอย่างแท้จริงหรือไม่ ณ ที่ใดและการตรวจสอบให้เห็นเป็นที่ประจักษ์ว่าสิ่งที่อ้างถึงนั้นมีอยู่จริง อาจทำได้หรือไม่ด้วยวิธีใด

1.3 การโต้แย้งเกี่ยวกับคุณค่า

มักขึ้นอยู่กับความรู้สึกส่วนตัว ไม่อาจกำหนดประเด็นที่แน่นอนลงไปได้

2. การนิยามคำสำคัญที่อยู่ในประเด็นของการโต้แย้ง

คือ การกำหนดความหมาย เพื่อให้เข้าใจตรงกัน

3. การค้นหาและเรียบเรียงข้อสนับสนุนตรรกะของตน

4. การชี้ให้เห็นจุดอ่อนของตรรกะของฝ่ายตรงกันข้าม

ข้อควรระวังในการโต้แย้ง

1. ผู้โต้แย้งควรหลีกเลี่ยงการใช้อารมณ์
2. ผู้โต้แย้งควรมีมารยาทในการใช้ภาษา
3. ผู้โต้แย้งควรรู้จักเลือกประเด็นในการโต้แย้ง ที่เป็นประโยชน์เชิงสร้างสรรค์

ภาษาโต้แย้ง

20. ข้อใดมีเนื้อความที่แสดงการโต้แย้งกันเด่นชัดที่สุด (มี.ค.45)

1. การเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนามิใช่การนำคนไปเป็นเครื่องมือของการผลิต
2. เราคงปฏิเสธได้ยากว่าใน โลกแห่งผลประโยชน์มีการแข่งขันกันอย่างดุเดือด
3. อุดมการณ์ที่ตนเองจะประสบความสำเร็จได้ด้วยการปฏิรูปอย่างรอบด้านเท่านั้น
4. การพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ให้เติบโตเป็นสิ่งที่ไม่ควรมองข้าม ถ้ามุ่งจะทำให้เกิดการ พัฒนาอย่างยั่งยืน

21. ข้อใดไม่มีเนื้อความแสดงการโต้แย้ง (มี.ค.47)

1. เรื่องราวของคนที่ถูกศคนทำงานแล้วต้องจบชีวิตลงเพราะขัดผลประโยชน์ผู้มีอิทธิพล ไม่ได้มีแต่ในนิยายเท่านั้น
2. ถ้ามองในด้านความเรียบร้อย ผู้หญิงสวมกางเกงขายาวน่าจะเรียบร้อยกว่ากระโปรง เพราะมีเสื้อผ้าปกปิดเนื้อตัวมิดชิด
3. สีของอาหารมีส่วนช่วยให้อายากกิน สีแดงทำให้หิวง่าย สีส้มให้อายากลิ้มรส และสี เหลืองสดทำให้รู้สึกว่ามันอร่อย
4. ธรรมชาติของคนก็เหมือนน้ำ น้ำไหลลงสู่ที่ต่ำ การจะพาจิตใจให้ทวนกระแสตาม ธรรมชาติได้ต้องอาศัยความรู้และความมีระเบียบวินัยสูง

22. ข้อใดไม่มีเนื้อความแสดงการโต้แย้ง (มี.ค.47)

1. เรามักพูดกันว่าผู้ดีมีเงิน บางทีผู้ดีจริงๆ ก็ไม่ได้มีเงิน และคนที่มีเงินแต่ไม่ใช่ผู้ดีก็มีมาก
2. ถูกร้อนกำลังจะจากไป และฤดูใบไม้ร่วงกำลังเข้ามาแทนที่ ใบไม้ที่เขียวสดใสก็เปลี่ยนเป็น สีเหลือง และสีน้ำตาล
3. บางคนคิดว่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายสำคัญกว่าตัวคน เพราะคนทุกวันนี้มองกันที่รูปลักษณ์ภายนอกมากกว่าตัวตนที่แท้จริง
4. คำอวยพรที่มีคุณค่าต่อผู้รับมิใช่ถ้อยคำที่เรียบเรียงอย่างเพราะพริ้งหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ฟังปวงที่อ้างถึง น้ำใจและความจริงใจจะมีประโยชน์กว่า

23. คำพูดในข้อใดไม่ควรปรากฏในการโต้แย้ง

1. เหตุผลที่คุณนำมาสนับสนุนนั้น มีบางข้อที่ควรนำมาทบทวนใหม่
2. ผมมีข้อเสนอใหม่ที่แตกต่างกับของคุณ ต้องการให้คุณได้นำไปพิจารณาดูก่อน
3. ข้อเสนอของคุณนั้นพอยอมรับได้ แต่ผมมีข้อเสนออีกแนวทางหนึ่งให้คุณพิจารณา
4. ผมไม่เห็นด้วยกับแนวคิดของคุณ ถ้าคุณจะทบทวนใหม่อีกครั้งก็จะเป็นการดี

24. ข้อใดเป็นประเด็นในการโต้แย้ง

“ในการดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบัน เราควรรับรู้ว่าสภาพความเป็นจริงนั้นเป็นอย่างไร สังคมมีแต่ความรุนแรง ผู้คนพูดจาหยาบคาย และมีเรื่องผิดศีลธรรมอยู่เต็มบ้านเต็มเมือง แล้วทำไมต้องปกปิดไม่ให้เรื่องราวเหล่านี้ไปปรากฏอยู่ในสื่อ”

1. สื่อควรสะท้อนแต่งสิ่งที่ดีหรือไม่
2. สังคมไทยมีแต่ความรุนแรงจริงหรือไม่
3. สื่อเป็นสิ่งจำเป็นต่อสังคมไทยจริงหรือไม่
4. สื่อควรเสนอทุกสิ่งตามที่เป็นจริงในสังคมหรือไม่

การโน้มน้าวใจ

ความหมาย

การโน้มน้าวใจ คือการใช้ความพยายามที่จะเปลี่ยน _____
ของบุคคลอื่น ด้วยกลวิธีที่เหมาะสม

ความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์กับการโน้มน้าวใจ

ความต้องการขั้นพื้นฐาน เป็นสาเหตุสำคัญที่ผลักดันให้มนุษย์สร้างทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม และกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อสนองความต้องการของตน ดังนั้นในการโน้มน้าวใจถ้าใช้ความต้องการขั้นพื้นฐานเป็นสิ่งเร้า ก็จะทำให้มนุษย์ปรับเปลี่ยนความคิด และพฤติกรรมไปตามแนวทางที่ถูกต้องได้โดยง่าย

กลวิธีการโน้มน้าวใจ

1. ผู้โน้มน้าวใจ ต้องแสดงตนให้เป็นที่ประจักษ์ว่า ตนเป็นผู้มีความรู้จริง มีคุณธรรมและมี ความปรารถนาดีต่อผู้อื่น เพื่อให้ผู้อื่นเกิดศรัทธา เกิดความเชื่อถือ และคล้อยตาม
2. ผู้โน้มน้าวใจต้องแสดงให้เป็นที่ประจักษ์โดยใช้เหตุผล
3. ผู้โน้มน้าวใจ อาจใช้กลวิธีแสดงให้ประจักษ์ว่าตนมีความรู้สึก หรืออารมณ์ร่วมกับผู้ที่ตน กำลังโน้มน้าวใจ เช่น คนไทยด้วยกัน จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์เหมือนกัน
4. การโน้มน้าวใจ ควรให้ออกาสผู้ถูกโน้มน้าวใจ โดยใช้วิจารณญาณของตน โดยชี้ให้เห็น ทางเลือกทั้งด้านดีและด้านเสีย
5. หากมีบรรยากาศเคร่งเครียด ผู้โน้มน้าวใจอาจสร้างบรรยากาศให้ผ่อนคลาย
6. โน้มน้าวใจโดยเร้าอารมณ์ให้เกิดขึ้นมาอย่างแรงกล้า

น้ำเสียงของภาษาที่โน้มน้าวใจ

การโน้มน้าวใจ ไม่ใช่การขู่ ดังนั้นน้ำเสียงของภาษาที่โน้มน้าวใจจะต้องเป็น ไปในเชิงเสนอแนะ ขอร้อง วิงวอน

การพิจารณาสารโน้มน้าวใจในลักษณะต่างๆ

การโน้มน้าวใจเป็นพฤติกรรมกลาง ๆ บอกไม่ได้ว่าดีหรือเลว เพราะฉะนั้นเราควรพิจารณา เจตนาว่าวิฉนะหรือหายนะ ซึ่งมีแนวทางพิจารณาดังนี้

1. คำเชิญชวน

เป็นการแนะนำให้ช่วยกันกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ส่วนมากมักเชิญชวนให้ช่วยกันทำประโยชน์แก่ส่วนรวม กลวิธีของคำเชิญชวนคือ ชี้ให้ผู้โน้มน้าวใจเกิดความภูมิใจว่าถ้าปฏิบัติตามคำเชิญชวนจะเป็นผู้ที่ทำประโยชน์แก่ส่วนรวม

2. โฆษณาสินค้าหรือบริการ

สารชนิดนี้มีลักษณะคือ ใช้ถ้อยคำแปลกใหม่ กะทัดรัด มุ่งสะกดหู ผู้รับสารสนใจ เพราะฉะนั้นเนื้อหาสารมักขาดเหตุผล และขาดความถูกต้องทางวิชาการ

3. โฆษณาชวนเชื่อ

ทางด้านสินค้า บริการ หรือทางด้านการเมือง

25. ข้อใดกล่าวถูกต้อง (มี.ค 48)

1. การเรียนรู้กลวิธีโน้มน้าวใจบางครั้งทำให้รู้ไม่ทันเขา
2. การโน้มน้าวใจจะเป็นการกระทำที่ดีหรือไม่แล้วแต่เจตนา
3. การได้เรียนรู้กลวิธีของการโน้มน้าวใจจะทำให้เกิดคุณธรรม
4. การโน้มน้าวใจเพื่อก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงบางครั้งต้องใช้วิธีขู่เข็ญ

26. คำประพันธ์ต่อไปนี้ใช้วิธีเขียนแบบใด (ต.ค.44)

ทำดีย่อมได้	ผลดี
ประพฤติชอบนั้นมี	ประโยชน์แท้
อย่าคอยอุกฤษราศี	ดาวเคราะห์ โชนา
ดาวมิอาจช่วยแก้	สิ่งร้ายเป็นคุณ
1. โน้มน้าวใจ
  2. ประเมินค่า
  3. จรรโลงใจ
  4. ให้ข้อเท็จจริง

27. ข้อใดเป็นการโน้มน้าวใจ (มี.ค. 48)

1. สื่อมวลชนต้องเร่งรื้อให้คนดำรงชีวิตอยู่อย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย
2. ประชาชนต้องดำรงชีวิตอย่างประหยัด ไม่ว่าเศรษฐกิจจะเป็นอย่างไร
3. ข้าราชการจะต้องทำงานด้วยความซื่อสัตย์ ประหยัดเงินทุกบาททุกสตางค์ของรัฐ
4. หากทุกฝ่ายร่วมมืออย่างเต็มความสามารถ ประเทศของเราก็คงพ้นวิกฤตการณ์

28. ข้อใดไม่ใช่การโน้มน้าวใจ (ต.ค.45)

1. บุญช่วยได้ทุกเรื่อง นั่นก็คือความดีช่วยได้ทุกเรื่อง บุญทำได้หลายวิธี ทำได้ทุกที่ทุกเวลา
2. ชีวิตเป็นที่รักอย่างที่สุดของทุกคน ของทุกตัวสัตว์ ไม่ว่าคน ไม่ว่าสัตว์ล้วนกลัวความตาย มิได้มีขเวิน
3. เมตตาเป็นเครื่องทำลายความมั่งร้ายหรือความพยายามได้อย่างแน่นอนอนดั่งนั้นเมตตาจึงเป็นเหตุแห่งความสุขที่เห็นได้ชัด
4. ความผ่องใสของใจ มิได้เกิดแต่อะไรอื่น หากเกิดแต่การไม่คิดปรุงแต่งให้ความโลภเกิด ความโกรธเกิด ความหลงเกิดจึงมีสติ อย่าประมาท

29. ข้อใดไม่โน้มน้าวใจให้เห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ธรรมชาติ (ต.ค.44)

1. การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันของทรัพยากรธรรมชาติคือปัจจัยที่ทำให้มนุษย์มีชีวิตอยู่ในโลกนี้ได้
2. ในขณะที่ระบบความสัมพันธ์ของป่าไม้ ดิน และน้ำ ถูกรบกวนอย่างรุนแรงนั้น ระบบแห่งจักรวาลก็ถูกรบกวนจากมนุษย์เช่นเดียวกัน
3. ในวันนี้มีเพียงมนุษย์เท่านั้นที่จะสามารถฟื้นฟูความสมดุลของธรรมชาติให้แก่พื้นพิภพ การพิทักษ์ธรรมชาติไว้จะช่วยให้ชีวิตบนพิภพนี้ยั่งยืนนาน
4. วันนี้โลกกำลังถูกเปลี่ยนแปลง ธรรมชาติกำลังเสื่อมสลาย ความรุ่มเย็นเป็นสุขของชีวิตกำลังเสื่อมสูญชีวิตมีอาจอยู่ได้ในท่ามกลางความแตกสลายของพิภพ

30. ข้อใดแสดงการโน้มน้าวใจได้ดีที่สุด (มี.ค. 46)

1. งดดื่มสุราและงดสูบบุหรี่เป็นวิธีช่วยให้ผิวสวยอยู่กับเราได้นานๆ
2. เพื่อผิวหนังที่สวยงามและเป็นธรรมชาติควรใช้ครีมรองพื้นชนิดนี้เกลี่ยบางๆ ทัวใบหน้าทุกวัน
3. หน้าร้อนอย่างนี้ น้ำทะเลสีฟ้าใสกับหาดทรายสีขาวคงทำให้คุณนึกถึงวันหยุดหน้าร้อนที่แสนจะเบิกบานขึ้นมาแล้ว
4. ถนอมเส้นผมของคุณให้ดำเป็นเงางามตราบนานเท่านาน เลือกใช้ผลิตภัณฑ์ดูแลเส้นผมที่มีสารสกัดจากดอกอัญชัน